

OP ZOEK NAAR EEN BAAN? WAAROM NIET JE EIGEN ZAAK STARTEN?

 1819.brussels

**Alle info om te starten
met kennis van zaken**

<http://www.1819.be/nl/documents/creëer-je-job>

OP ZOEK NAAR EEN BAAN? WAAROM NIET UW EIGEN JOB CREEREN ?

Deze gids is een publicatie van de dienst 1819, de informatiedienst voor Brusselse ondernemers, in samenwerking met Actiris.

Verantwoordelijke uitgever: Bruno Wattenbergh
Editie december 2013

Hebt u een idee of een project voor een onderneming, of werkt u al als zelfstandige? De adviseurs van 1819 beantwoorden graag alle juridische, financiële, reglementaire en andere vragen die u mogelijk hebt over uw activiteiten.

Bovendien geven de adviseurs van 1819 niet alleen informatie. Hun taak bestaat er ook in u door te verwijzen naar andere instellingen die u meer specifieke informatie kunnen geven of u kunnen begeleiden voor de uitwerking van uw project. Op basis van uw profiel, uw behoeften of uw activiteitssector, brengen de adviseurs u in contact met de juiste personen.

1819 is als het ware een portaal dat u – ongeacht de fase waarin uw onderneming zich bevindt – toegang geeft tot tal van gewestelijke, openbare of private diensten in Brussel.

De adviseurs van 1819 zijn bereikbaar per telefoon en per mail, van maandag tot vrijdag van 8.30 tot 18.00 uur en op dinsdagavond van 17.00 tot 19.30 uur.

Maar dat is echter niet alles. Ook de website www.1819.be, 'Ondernemen in Brussel', bevat een schat aan nuttige informatie voor Brusselse ondernemingen, plus diverse handige tools, een agenda en een overzicht van alle actoren die deeluitmaken van het Brusselse netwerk.

« Blijf niet met uw vragen zitten als ondernemer. Stel ze ons! »

OP ZOEK NAAR EEN BAAN? WAAROM NIET UW EIGEN JOB CREEREN ?

Bent u werkzoekende?

Hebt u een project dat u wilt verwezenlijken door uw eigen bedrijf op te richten?

Wil u aan de slag als zelfstandige en uw eigen baas worden?

DAN IS DEZE GIDS U OP HET LIJF GESCHREVEN! MET DEZE BROCHURE, WILLEN WIJ U :

- doorheen de vereiste procedures en administratieve stappen loodsen die vereist zijn om van statuut te veranderen en uw project op te starten;
- informeren over adviesorganen, organisaties, financiële steun, opleidingen ... die specifiek bedoeld zijn voor werkzoekenden en hen kunnen helpen een eigen project succesvol op te starten;

In deze gids komen niet alle facetten van de oprichting van een onderneming aan bod. Er wordt namelijk specifiek gefocust op maatregelen voor werkzoekenden.

Voor meer informatie over de oprichting van een onderneming in Brussel vindt u op het einde van deze gids een reeks nuttige links waarmee u verdere inlichtingen kunt inwinnen op het internet.

We raden u daarnaast zeker ook aan om een beroep te doen op gespecialiseerde deskundigen die u kunnen helpen met het uitwerken van uw project. Deze worden door dit specifieke pictogram geïdentificeerd: het pictogram verwijst naar een ADRESBOEK op het einde van dit document.

CONTENTS

1	OPLEIDINGEN VOORALEER U EEN EIGEN ONDERNEMING OPRICHT	6
1.	Toegang tot bedrijfsbeheer & het beroep	6
2.	Vrijstelling voor het volgen van een opleiding voor het uitoefenen van een zelfstandige activiteit uitoefenen van een zelfstandige activiteit	6
3.	De Actiris taalcheques en ICT-cheques	9
4.	Actiris opleidingscheques	10
2	DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN	11
1.	Een zelfstandige activiteit voorbereiden met behoud van uw werkloosheidsuitkering	12
2.	Voor startende ondernemers die aan de slag willen in een activiteitencoöperatie	13
3.	Programma «Affaire de Femmes, Femmes d'affaires» (AFFA)	16
4.	Een vzw oprichten met « CITIZEN GO »	17
5.	Begeleidingsdiensten voor het oprichten van een onderneming	18
6.	Begeleidingsorganisaties voor de sociale economie en non-profit sector	20
3	EEN ONDERNEMING OPRICHTEN: VERSCHILLENDE FORMULES	21
1.	Occasionele activiteit	21
2.	Bijberoep	22
3.	Hoofdberoep	24

TABLE DES MATIÈRES

4 FINANCIELE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING	25
1. Financiële toeslagen toegekend door de RVA	25
2. Beroepskrediet	28
3. Premies en subsidies voor startende ondernemers	36
5 HEBT U BIJ STOPZETTING VAN UW ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT RECHT OP EEN WERKLOOSHEIDSUITKERING?	38
6 SPECIFIEKE HULP VOOR WERKZOEKENDEN JONGER DAN 30	41
1. DreamStart	41
2. Plan Jonge Zelfstandigen	42
ANNUAIRE - ANNUARIS	44
MEER WETEN OVER HET OPSTARTEN VAN EEN ONDERNEMING...	49

1 OPLEIDINGEN VOORALEER U EEN EIGEN ONDERNEMING OPRICHT

1 OPLEIDINGEN VOORALEER U EEN EIGEN ONDERNEMING OPRICHT

1. TOEGANG TOT BEDRIJFSBEHEER & HET BEROEP

2. VRIJSTELLING VOOR HET VOLGEN VAN EEN OPLEIDING VOOR HET UITOEFENEN VAN EEN ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT

3. DE ACTIRIS TAALCHEQUES EN ICT-CHEQUES

4. ACTIRIS OPLEIDINGSCHEQUES

1. TOEGANG TOT BEDRIJFSBEHEER & HET BEROEP

Behalve in een aantal uitzonderingen moet iedereen die een commercieel of artisaan bedrijf wil oprichten, bewijzen dat hij over de nodige vaardigheden beschikt inzake bedrijfsbeheer. Dit noemt men de toegang tot de basiskennis op het vlak van bedrijfsbeheer.

Bovendien moet de ondernemer in bepaalde activiteitensectoren bewijzen dat hij niet alleen beschikt over de kennis van bedrijfsbeheer, maar ook over de nodige professionele vaardigheden vooraleer hij een onderneming kan oprichten. Dit noemt men de toegang tot het beroep.

De ondernemer kan bewijzen over deze vaardigheden te beschikken met een diploma of aan de hand van beroepservaring gedurende een bepaalde termijn (zelfs als werknemer).

Wie dit bewijs niet kan leveren, heeft onder meer de mogelijkheid om examen af te leggen voor de Centrale Examencommissie, die de competenties verworven tijdens de loopbaan zal nagaan en beslist of al dan niet aan deze voorwaarde is voldaan.

2. VRIJSTELLING VOOR HET VOLGEN VAN EEN OPLEIDING VOOR HET UITOEFENEN VAN EEN ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT

A. PRINCIPE

Volledig uitkeringsgerechtigde werkzoekenden die een opleiding volgen om de vaardigheden te verwerven voor het oprichten en het beheren van een eigen onderneming, genieten onder bepaalde voorwaarden een vrijstelling waardoor ze tijdens hun opleiding hun uitkering kunnen behouden.

1 OPLEIDINGEN VOORALEER U EEN EIGEN ONDERNEMING OPRICHT

1. TOEGANG TOT BEDRIJFSBEHEER & HET BEROEP

De vrijstelling geldt echter enkel voor opleidingen van lange duur in het dagonderwijs, met een groot aantal lesuren.

2. VRIJSTELLING VOOR HET VOLGEN VAN EEN OPLEIDING VOOR HET UITOEFENEN VAN EEN ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT

B. KOMT U IN AANMERKING?

Ja, als:

- u volledig werkloos bent ;
- minstens twee jaar uw studies of leertijd hebt beëindigd en minstens 1 jaar uitkeringsgerechtigd bent geweest tijdens de twee jaar voorafgaand aan het begin van de opleiding OF minstens 2 jaar uitkeringsgerechtigd bent geweest tijdens de vier jaar voorafgaand aan het begin van de opleiding.

3. DE ACTIRIS TAALCHEQUES EN ICT-CHEQUES

C. PRAKTISCH

4. ACTIRIS OPLEIDINGSHEQUES

Vooraleer u begint aan uw opleiding moet u een formulier C92 laten invullen door het erkende centrum voor middenstandsonderwijs.

Dit formulier dient u in bij de RVA via uw uitbetalingsinstelling (HVW of vakbond).

De vrijstelling is een jaar lang geldig, maar kan met behulp van dezelfde procedure verlengd worden indien u slaagt voor uw opleidingsjaar.

De vrijstelling betekent dat u niet hoeft te voldoen aan bepaalde verplichtingen gekoppeld aan het statuut van volledig uitkeringsgerechtigd werkloze : u hoeft niet langer ingeschreven te zijn als werkzoekende, u hoeft niet beschikbaar te zijn op de arbeidsmarkt en u mag een baan weigeren die u wordt voorgesteld door Actiris.

Er zijn echter wel bepaalde verplichtingen tijdens de duur van de vrijstelling : u moet de lessen regelmatig bijwonen (anders kan de vrijstelling ingetrokken worden), u moet maandelijks uw controlekaart C3C voorleggen aan uw betalingsinstelling (HVW of vakbond) en er het attest van geregelde aanwezigheid in de lessen aan toevoegen (formulier C98), arbeidsgeschikt zijn (bij ziekte of ziekenhuisopname, wordt u vergoed door uw ziekenfonds), en in België verblijven.

Meer informatie over deze vrijstelling vindt u op infoblad T59 van de RVA '*U wil een opleiding tot zelfstandige volgen?*'. Dit infoblad is beschikbaar op de website www.rva.be of bij uw betalingsinstelling.

OPLEIDINGEN WAARVOOR DEZE VRIJSTELLING GELDT IN BRUSSEL

Voor opleidingen georganiseerd in een erkend centrum voor middenstandsonderwijs kunnen

1 OPLEIDINGEN VOORALEER U EEN EIGEN ONDERNEMING OPRICHT

1. TOEGANG TOT BEDRIJFSBEHEER & HET BEROEP

werkzoekenden die volledig uitkeringsgerechtigd werkloos zijn een vrijstelling verkrijgen.

2. VRIJSTELLING VOOR HET VOLGEN VAN EEN OPLEIDING VOOR HET UITOEFENEN VAN EEN ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT

In Brussel zorgen twee organisaties voor middenstandsopleidingen : de Espace Formation Petites et Moyennes Entreprises (EFPME) voor Franstaligen, en het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen (SYNTRA) voor Nederlandstaligen.

De opleiding '*bedrijfsleider*', die één tot drie jaar duurt, biedt personen van minstens achttien jaar oud de mogelijkheid om een vak te leren waarmee ze een zelfstandige activiteit kunnen uitoefenen of zaakvoerder kunnen worden van een kmo.

3. DE ACTIRIS TAALCHEQUES EN ICT-CHEQUES

Het gaat om 'alternerende' opleidingen, waarbij theorielessen (8 u.) worden gecombineerd met praktijkervaring in de onderneming (28 tot 38 u./week) via een stageovereenkomst.

De theorielessen worden verstrekt door de EFPME of door SYNTRA en betreffen zowel de basiskennis bedrijfsbeheer als de specifieke professionele kennis voor het gekozen vakgebied.

4. ACTIRIS OPLEIDINGSCHEQUES

Het diploma behaald geeft toegang tot bedrijfsbeheer & het beroep.

ANDEREN OPLEIDINGEN

U kunt ook andere opleidingen volgen, waarvoor geen vrijstelling geldt, zolang u ingeschreven blijft als werkzoekende bij Actiris en beschikbaar bent op de arbeidsmarkt.

U kunt deelnemen aan : opleidingen of stages na 17 uur of tijdens het weekend, opleidingen die hoofdzakelijk overdag plaatsvinden en waarvan het totale aantal uren (lessen + stage) gemiddeld minder dan 20 u./week bedraagt, opleidingen van korte duur (minder dan een schooljaar).

Daarnaast zijn nog tal van andere opleidingen mogelijk. Ook begeleidingsdiensten voor het oprichten van een onderneming (zie verder in deze gids), zoals lles vzw, Ceraction of Microstart, bieden opleidings- en voorbereidingsmodules voor het *examen basiskennis bedrijfsbeheer aan*.

Neem gerust contact op met de adviseurs van BF. Carrefour, die u kunnen helpen bij uw keuze en samen met u de opleiding bepalen die het beste aan uw behoeften beantwoordt.

De website [DORIFOR](#) is een onlinedatabank waar u een groot deel van het onderwijsaanbod voor volwassenen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunt vinden.

D. MEER INFO?

BF.CARREFOUR
EFPME

1 OPLEIDINGEN VOORALEER U EEN EIGEN ONDERNEMING OPRICHT

1. TOEGANG TOT
BEDRIJFSBEHEER &
HET BEROEP

SYNTRA
CERACTION
ILES
MICROSTART
HVW
VAKBONDEN

2. VRIJSTELLING VOOR
HET VOLGEN VAN EEN
OPLEIDING VOOR HET
UITOEFENEN VAN
EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT

3. DE ACTIRIS
TAALCHEQUES EN
ICT-CHEQUES

4. ACTIRIS
OPLEIDINGSHEQUES

3. DE ACTIRIS TAALCHEQUES EN ICT-CHEQUES

A. PRINCIPE

Met de taalcheque kunnen werkzoekenden een gratis talenopleiding krijgen (Frans, Nederlands, Engels of Duits) als ze zich vestigen als zelfstandige in hoofdberoep.

Werkzoekenden kunnen de ICT-cheques gebruiken voor een gratis informatica-opleiding als ze zich vestigen als zelfstandige in hoofdberoep.

De taalcheques en de ICT-cheques worden voor 100% gefinancierd door ACTIRIS (met een maximum van 2240 euro voor de ICT-cheques).

B. KOMT U IN AANMERKING?

Ja, als u voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Ingeschreven zijn bij Actiris,
- Gedomicilieerd zijn in Brussel,
- En voor de taalcheques, minstens één van beide talen van het Gewest kennen (Frans of Nederlands).

C. PRAKTISCH

Loop vooraleer u begint aan uw zelfstandige activiteit langs bij het taalcentrum van Actiris of bij een Actiris-agentschap om een taalttest of een informaticatest af te leggen en zo uw niveau te bepalen.

Vervolgens krijgt u een tegoedbon die u kunt inwisselen voor cheques wanneer u uw activiteit hebt opgestart.

U moet aan de lessen beginnen binnen de zestig dagen na uw vestiging als zelfstandige in

1 OPLEIDINGEN VOORALEER U EEN EIGEN ONDERNEMING OPRICHT

1. TOEGANG TOT
BEDRIJFSBEHEER &
HET BEROEP

2. VRIJSTELLING VOOR
HET VOLGEN VAN EEN
OPLEIDING VOOR HET
UITOEFENEN VAN
EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT

3. DE ACTIRIS
TAALCHEQUES EN
ICT-CHEQUES

4. ACTIRIS
OPLEIDINGS-CHEQUES

hoofdberoep en ze beëindigen binnen de zes maanden na deze vestiging.

D. MEER INFO ?

ACTIRIS-AGENTSCHAP van uw gemeente

4. ACTIRIS OPLEIDINGS-CHEQUES

A. PRINCIPE

Met de opleidingscheques kunnen werkzoekenden tijdens de eerste zes maanden van hun vestiging als zelfstandige een bijkomende algemene en technische opleiding volgen in functie van de vereisten van hun nieuwe activiteit.

De tegemoetkoming bedraagt 50% van de kosten, met een maximum van 2250 euro.

B. KOMT U IN AANMERKING?

Ja, als u voldoet aan EEN van de volgende voorwaarden:

- niet beschikken over een diploma hoger dan dat van het Hoger secundair onderwijs,
- sinds twee jaar ingeschreven zijn bij ACTIRIS als niet-werkend werkzoekende,
- een contract voor beroepsproject (CBP) ondertekend hebben,
- minstens 46 jaar zijn,
- erkend zijn als gehandicapte persoon.

C. PRAKTISCH

Neem contact op met uw Actiris-adviseur vooraleer u begint aan uw zelfstandige activiteit. U werkt dan samen een opleidingsprogramma uit op maat van de behoeften van uw nieuwe activiteit. Vervolgens krijgt u een tegoedbon die u kunt inwisselen voor opleidingscheques wanneer u uw activiteit hebt opgestart.

U moet aan de opleiding beginnen binnen de zestig dagen na uw vestiging als zelfstandige in hoofdberoep en ze beëindigen binnen de zes maanden na deze vestiging.

D. MEER INFO?

ACTIRIS - Taalhoek
ACTIRIS-AGENTSCHAP van uw gemeente

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

1. EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT VOORBEREIDEN
MET BEHOUD VAN UW
WERKLOOSHEIDSUITKERING

2. VOOR STARTENDE
ONDERNEMERS DIE AAN
DE SLAG WILLEN IN EEN
ACTIVITEITENCOÖPERATIE

3. PROGRAMMA «AFFAIRE
DE FEMMES, FEMMES
D'AFFAIRES» (AFFA)

4. EEN VZW OPRICHTEN
MET « CITIZEN GO »

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN
VOOR HET OPRICHTEN VAN
EEN ONDERNEMING

6. BEGELEIDINGSORGANISATIES
VOOR DE SOCIALE ECONOMIE
EN NON-PROFIT SECTOR

Een eigen zaak starten vergt de nodige investeringen. Naast financiële middelen, is het ook noodzakelijk voldoende tijd te spenderen aan de voorbereiding.

Bent u klaar om het project te dragen? Bent u zich voldoende bewust van de gevolgen dat dit zal hebben op uw familiaal en privéleven?

Beantwoordt uw idee, uw concept, aan een behoefte? Hoe een marktstudie uitvoeren?

Hoe financiële vooruitzichten opstellen op korte, middellange en lange termijn?

Hoe de juiste keuzes maken op juridisch en financieel vlak?

...

Wij raden u ten zeerste aan al deze vragen te beantwoorden met de hulp van adviseurs, en dit om beter vooruit te zien en de risico's te beperken.

Verschillende deskundigen, privé of publiek, staan tot uw dienst om u te begeleiden. Ze geven u informatie en begeleiden u doorheen de verschillende fases van de opstart, en ook daarna.

Sommigen zijn gespecialiseerd in de begeleiding van 'traditionele' economische projecten, anderen in de sociale economie of non profit (vzw). Nog anderen bieden programma's van individuele of collectieve coaching aan.

De meeste van deze diensten zijn eveneens partner van de publieke financieringsinstellingen die in deze gids worden voorgesteld. Sommigen kennen zelf microkredieten toe.

! **Opgelet!** Wij stellen hier de instellingen voor die hun diensten specifiek aanbieden aan werkzoekenden. Deze lijst is niet exhaustief. U kan uw informatie over de begeleidingsstructuren voor Brusselse ondernemers vervolledigen door contact op te nemen met de dienst 1819 of door te surfen op de webiste www.1819.be, waar u een lijst vindt met begeleidingsinstellingen.

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

1. EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT VOORBEREIDEN
MET BEHOUD VAN UW
WERKLOOSHEIDSUITKERING

2. VOOR STARTENDE
ONDERNEMERS DIE AAN
DE SLAG WILLEN IN EEN
ACTIVITEITENCOÖPERATIE

3. PROGRAMMA «AFFAIRE
DE FEMMES, FEMMES
D'AFFAIRES» (AFFA)

4. EEN VZW OPRICHTEN
MET «CITIZEN GO»

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN
VOOR HET OPRICHTEN VAN
EEN ONDERNEMING

6. BEGELEIDINGSORGANISATIES
VOOR DE SOCIALE ECONOMIE
EN NON-PROFIT SECTOR

1. EEN ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT VOORBEREIDEN MET BEHOUD VAN UW WERKLOOSHEIDSUITKERING

A. PRINCIPE

Volledig uitkeringsgerechtigde werkzoekenden die hun zelfstandige activiteit willen voorbereiden, moeten dit eerst melden aan de RVA. De RVA kan de werkzoekende vervolgens de toestemming geven om bepaalde activiteiten uit te voeren die noodzakelijk zijn om een onderneming op te starten, terwijl de werkloosheids- of inschakelingsuitkering gedurende een bepaalde periode behouden blijft.

Tijdens deze periode zijn meer bepaald de volgende activiteiten toegestaan: onderzoek naar de haalbaarheid van het beoogde project, het opstellen van uw businessplan, prospectie, marktonderzoek, het leggen van de nodige contacten voor de implementatie van uw project, het uitvoeren van bepaalde administratieve formaliteiten, de inrichting van de ruimte, de aankoop van materiaal enz.

Tijdens deze voorbereidingsperiode:

- verliest de volledig uitkeringsgerechtigde werklozen zijn uitkering niet;
- komen de voorbereidingsdagen op een zelfstandige activiteit in aanmerking voor het voltooien van de beroepsinschakelingsstijd voor jongeren die nog geen inschakelingsuitkering krijgen, op voorwaarde dat ze aan al hun verplichtingen blijven voldoen.

! Belangrijk! Werkzoekenden en jongeren in de beroepsinschakelingsstijd moeten aan al hun verplichtingen blijven voldoen en meer bepaald ingeschreven blijven als werkzoekende (Actiris) en beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt.

Jongeren van minder dan 30 jaar oud die een inschakelingsuitkering krijgen en zich voorbereiden op een zelfstandige activiteit, kunnen bovendien een bijkomende vergoeding krijgen van het Participatiefonds indien ze zich bij het opstarten van hun activiteit laten begeleiden. Meer informatie hierover vindt u in hoofdstuk 6 van deze gids.

B) KOMT U IN AANMERKING ?

Ja, als u een werkloosheids- of een inschakelingsuitkering krijgt.

C) PRAKTISCH

U moet hiervan schriftelijk aangifte doen bij het werkloosheidsbureau van de RVA met behulp

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

1. EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT VOORBEREIDEN
MET BEHOUD VAN UW
WERKLOOSHEIDSUITKERING

van formulier C45E, dat beschikbaar is bij uw betalingsinstelling (HVW* of vakbond*). Dit moet gebeuren vooraleer de activiteiten worden opgestart.
Deze vrijstelling wordt eenmalig toegekend en voor een periode van maximaal zes maanden.

Wat gebeurt er na afloop van die zes maanden?

2. VOOR STARTENDE
ONDERNEMERS DIE AAN
DE SLAG WILLEN IN EEN
ACTIVITEITENCOÖPERATIE

- Als u begint als zelfstandige: u hebt geen recht meer op een uitkering
- Als u meer tijd nodig hebt om uw activiteit voor te bereiden: u krijgt geen uitkering voor de dagen waarop u uw activiteit voorbereidt (dit dient u te vermelden op uw controlekaart). Als het werkloosheidsbureau van de RVA vaststelt dat de activiteiten ter voorbereiding van uw zelfstandige activiteit te omvangrijk zijn, is het mogelijk dat uw uitkering wordt stopgezet.
- Als u uw project laat varen: u blijft uw uitkering ontvangen en legt uw controlekaart zoals gebruikelijk voor aan uw betalingsinstelling. Er zijn geen verdere formaliteiten nodig.

3. PROGRAMMA «AFFAIRE
DE FEMMES, FEMMES
D'AFFAIRES» (AFFA)

4. EEN VZW OPRICHTEN
MET « CITIZEN GO »

! **Belangrijk:** Als u zich niet houdt aan deze voorwaarden, kunt u uw recht op een uitkering verliezen.

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN
VOOR HET OPRICHTEN VAN
EEN ONDERNEMING

DJ MEER INFO ?

6. BEGELEIDINGSORGANISATIES
VOOR DE SOCIALE ECONOMIE
EN NON-PROFIT SECTOR

HVW
VAKBONDEN
RVA

2. VOOR STARTENDE ONDERNEMERS DIE AAN DE SLAG WILLEN IN EEN ACTIVITEITENCOÖPERATIE

AJ PRINCIPE

Volledig uitkeringsgerechtigde werkzoekenden die een onderneming willen opstarten, kunnen dit doen door aan de slag te gaan binnen een activiteitencoöperatie.

Zo kunnen ze begeleiding en coaching krijgen bij de implementatie van hun ondernemingsproject. Ze kunnen ook hun activiteit opstarten en hun klanten factureren via de coöperatie waarvan ze deel uitmaken.

Er zijn vier activiteitencoöperaties in Brussel:

Bruxelles Emergences, Debuut (voor alle sectoren) en **Bati Créa** (voor bouwberoepen) enerzijds,

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

1. EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT VOORBEREIDEN
MET BEHOUD VAN UW
WERKLOOSHEIDSUITKERING

2. VOOR STARTENDE
ONDERNEMERS DIE AAN
DE SLAG WILLEN IN EEN
ACTIVITEITENCOÖPERATIE

3. PROGRAMMA «AFFAIRE
DE FEMMES, FEMMES
D'AFFAIRES» (AFFA)

4. EEN VZW OPRICHTEN
MET « CITIZEN GO »

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN
VOOR HET OPRICHTEN VAN
EEN ONDERNEMING

6. BEGELEIDINGSORGANISATIES
VOOR DE SOCIALE ECONOMIE
EN NON-PROFIT SECTOR

waarvoor de kandidaten vooraf gecoacht worden door de vzw JOB YOURSELF.

Backstage Brussels (voor creatieve en kunstenberoepen) anderzijds: gelanceerd door ILES vzw, dat hen tijdens de eerste fase coacht.

B) KOMT U IN AANMERKING ?

DE EERSTE FASE: BEGELEIDING EN VOORBEREIDING (MAXIMUM 6 MAANDEN)

Tijdens deze periode wordt u gecoacht door JOB YOURSELF of ILES vzw, afhankelijk van de coöperatie waarbij u achteraf aan de slag wilt. In deze fase kunt u uw project voorbereiden, opleidingen volgen, aan marktonderzoek doen, uw businessplan opstellen enz.

Zodra u ingeschreven bent als werkzoekende, hebt u toegang tot de coachingsfase.

! **Tenzij u een vrijstelling hebt gekregen van de RVA, bent u tijdens deze fase niet vrijgesteld van uw verplichtingen als volledig uitkeringsgerechtigd werkzoekende. U moet dus beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt, ingaan op uitnodigingen van de RVA en Actiris, en op vacatures voorgesteld door Actiris.**

DE TWEEDE FASE: DE TEST EN DE FACTURATIE (MAXIMUM 18 MAANDEN)

Tijdens de testfase krijgt u de kans om uw activiteit daadwerkelijk op te starten door uw prestaties te factureren of uw producten te verkopen met gebruik van het btw- en ondernemingsnummer van de coöperatie.

U kan instappen in de testfase en een overeenkomst tekenen met een activiteitencoöperatie :

Indien u minstens 50 jaar oud bent en aantoonbaar dat u minimum 156 dagen volledig uitkeringsgerechtigd werkloos bent tijdens de 18 maanden voorafgaand aan de testfase.

Indien u 50 jaar of ouder bent en aantoonbaar dat u minimum 78 dagen volledig uitkeringsgerechtigd werkloos bent tijdens de 9 maanden voorafgaand aan de testfase.

Indien u van een leefloon van het OCMW gedurende minstens 1 dag geniet.

Meer informatie over deze vrijstelling vindt u op infoblad T116 van de RVA 'U wil een overeenkomst sluiten met een activiteitencoöperatie als kandidaat-ondernemer?'. Dit infoblad is beschikbaar op de website www.rva.be.

C) PRAKTISCH

OM TE GENIETEN VAN DE COACHINGFASE:

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

1. EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT VOORBEREIDEN
MET BEHOUD VAN UW
WERKLOOSHEIDSUITKERING

Eerst moet u aan een informatiesessie deelnemen en uw project aan een coach voorstellen. Daarmee kunt u evalueren of u klaar bent om te genieten van het coachingprogramma.

Indien uw project aanvaard is door Job Yourself of Iles, kunt u beroep doen op de coaching. U krijgt een coach toegewezen en stelt een actieplan op in een periode van 6 maanden.

2. VOOR STARTENDE
ONDERNEMERS DIE AAN
DE SLAG WILLEN IN EEN
ACTIVITEITENCOÖPERATIE

BEGINNEN AAN DE TESTFASE :

U maakt het formulier “**C63 – activiteitencoöperatie**” getekend door de RVA over aan de gekozen coöperatieve.

3. PROGRAMMA «AFFAIRE
DE FEMMES, FEMMES
D’AFFAIRES» (AFFA)

Vervolgens tekent u een samenwerkingsovereenkomst die u zal toelaten in testfase te gaan in een van de 4 Brusselse activiteitencoöperaties.

4. EEN VZW OPRICHTEN
MET « CITIZEN GO »

Als de aanvraag wordt goedgekeurd door de RVA, bent u vrijgesteld van de volgende verplichtingen: u hoeft niet langer actief beschikbaar te zijn op de arbeidsmarkt of in te gaan op de aanbiedingen van Actiris, u behoudt uw statuut als volledig uitkeringsgerechtigde werkloze evenals uw werkloosheidsuitkering.

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN
VOOR HET OPRICHTEN VAN
EEN ONDERNEMING

Het formulier C94.5, ingevuld door de coöperatieve, zal u overgemaakt worden en u moet dit doorgeven aan uw betalingsinstelling (HVW of vakbond). De test kan beginnen. Bovendien geniet u van een minder snelle daling van de werkloosheidsuitkering, enkel in de testfase.

6. BEGELEIDINGSORGANISATIES
VOOR DE SOCIALE ECONOMIE
EN NON-PROFIT SECTOR

U behoudt uw controlekaart en voegt hier maandelijks uw attest van aanwezigheid aan toe (formulier C98).

In ruil dient u de overeenkomst naar behoren uit te voeren. Doet u dat niet, dan kan uw vrijstelling worden ingetrokken.

WAT GEBEURT ER NA AFLOOP VAN DE TESTFASE?

OPSTART VAN EEN ONDERNEMING : u neemt een ondernemingsnummer, BTW-nummer en wordt zelfstandige. Onder bepaalde voorwaarden hebt u ook recht op een ‘werkherlevingsstoeslag’ – zie hoofdstuk vier, financiële steun.

TERUGKEER NAAR INITIEEL STATUUT : indien u beslist uw activiteit niet verder te zetten, behoudt u uw statuut van werkzoekende en uw uitkeringen. U moet u dus opnieuw inschrijven als werkzoekende binnen de 8 dagen na het beëindigen van de overeenkomst en uw betalingsinstelling verwittigen (HVW of vakbond).

De geldreserve die u hebt opgebouwd tijdens de testfase, wordt bijgehouden op een rekening

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

1. EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT VOORBEREIDEN
MET BEHOUD VAN UW
WERKLOOSHEIDSUITKERING

2. VOOR STARTENDE
ONDERNEMERS DIE AAN
DE SLAG WILLEN IN EEN
ACTIVITEITENCOÖPERATIE

3. PROGRAMMA «AFFAIRE
DE FEMMES, FEMMES
D'AFFAIRES» (AFFA)

4. EEN VZW OPRICHTEN
MET « CITIZEN GO »

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN
VOOR HET OPRICHTEN VAN
EEN ONDERNEMING

6. BEGELEIDINGSORGANISATIES
VOOR DE SOCIALE ECONOMIE
EN NON-PROFIT SECTOR

van de coöperatieve tot het einde van de testfase. U kan deze reserve innen wanneer u de coöperatieve verlaat.

D) MEER INFO?

JOBYOURSELF
ILES ASBL
HVW
VAKBONDEN

3. PROGRAMMA «AFFAIRE DE FEMMES, FEMMES D'AFFAIRES» (AFFA)

A) PRINCIPE

Dit opleidings- en begeleidingsprogramma wordt georganiseerd door Crédal en is bedoeld voor werkzoekende vrouwen die hun eigen onderneming willen oprichten. Dit intensieve programma van drie maanden biedt de mogelijkheid om uw project voor te bereiden via praktische workshops, onderzoek op het terrein, uitwisselingmomenten met andere starters en networking.

Na afloop van de drie maanden kunnen de deelnemers hun professionele project definiëren en de haalbaarheid ervan bepalen, ook op familiaal en persoonlijk vlak. Ze werken een actieplan uit om hun project concreet te maken of eventueel een andere keuze te maken.

Het project AFFA wordt gesteund door Actiris, EFPME en het Europees sociaal fonds.

B) KOMT U IN AANMERKING?

Ja, als u ingeschreven bent als werkzoekende bij Actiris en u gedomicilieerd bent in het Brussels Gewest.

Uw inschrijving krijgt prioriteit indien u beantwoordt aan EEN van de volgende criteria:

- Niet beschikken over een diploma hoger dan hoger secundair onderwijs.
- Meer dan twee jaar lang werkloos zijn.
- Meer dan 45 jaar oud zijn.
- Een inschakelingsuitkering krijgen.

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

1. EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT VOORBEREIDEN
MET BEHOUD VAN UW
WERKLOOSHEIDSUITKERING

- Een buitenlandse nationaliteit hebben.

Een beperkt aantal plaatsen is echter voorbehouden voor vrouwen die niet aan deze criteria voldoen.

2. VOOR STARTENDE
ONDERNEMERS DIE AAN
DE SLAG WILLEN IN EEN
ACTIVITEITENCOÖPERATIE

CJ PRAKTISCH

In Brussel worden jaarlijks twee opleidingssessies georganiseerd.

3. PROGRAMMA «AFFAIRE
DE FEMMES, FEMMES
D'AFFAIRES» (AFFA)

Men vraagt u om deel te nemen aan een van de opleidingssessies over het oprichten van een onderneming in Brussel georganiseerd door Crédal. Op die manier krijgt u een duidelijk beeld en kunt u nagaan of het programma overeenstemt met uw opleidings- en begeleidingsbehoeften.

4. EEN VZW OPRICHTEN
MET « CITIZEN GO »

Na afloop van de infosessie krijgt u tijdens een individueel oriëntatiegesprek met een adviseur een beter beeld van uw project. Daarna kunt u het uitvoeren of worden u hulpmiddelen aangereikt op maat van uw behoeften.

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN
VOOR HET OPRICHTEN VAN
EEN ONDERNEMING

Als u zich inschrijft, kunt u een vrijstelling vragen van bepaalde verplichtingen als werkzoekende, door de RVA via uw betalingsinstelling (vakbond of HVW) het formulier C94B te bezorgen dat Crédal u zal verstrekken. Dit formulier moet voor de start van het programma worden ingediend.

6. BEGELEIDINGSORGANISATIES
VOOR DE SOCIALE ECONOMIE
EN NON-PROFIT SECTOR

DJ MEER INFO?

CREDAL
VAKBONDEN
HVW

4. EEN VZW OPRICHTEN MET « CITIZEN GO »

AJ PRINCIPE

Citizen Go is een begeleidingsprogramma van drie maanden bedoeld voor al wie een non-profitactiviteit wil opstarten en een vzw wil oprichten (werkzoekenden en niet-werkzoekenden). Citizen Go is gebaseerd op vijf modules: validatie van het project, haalbaarheidsonderzoek, promotie van uw activiteit, zoeken naar financiële middelen, oprichten van de vzw.

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

1. EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT VOORBEREIDEN
MET BEHOUD VAN UW
WERKLOOSHEIDSUITKERING

2. VOOR STARTENDE
ONDERNEMERS DIE AAN
DE SLAG WILLEN IN EEN
ACTIVITEITENCOÖPERATIE

3. PROGRAMMA «AFFAIRE
DE FEMMES, FEMMES
D'AFFAIRES» (AFFA)

4. EEN VZW OPRICHTEN
MET « CITIZEN GO »

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN
VOOR HET OPRICHTEN VAN
EEN ONDERNEMING

6. BEGELEIDINGSORGANISATIES
VOOR DE SOCIALE ECONOMIE
EN NON-PROFIT SECTOR

B) KOMT U IN AANMERKING?

Ja, als u een vzw wilt oprichten.

! **Belangrijk:** Deze opleiding ontslaat u niet van de verplichting om beschikbaar te zijn op de arbeidsmarkt.

C) PRAKTISCH

Jaarlijks worden twee begeleidingssessies voorzien. U moet vooraf deelnemen aan een informatiesessie. De deelnemers worden geselecteerd op basis van hun project en een individueel gesprek.

D) MEER INFO?

[DEJ]

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN VOOR HET OPRICHTEN VAN EEN ONDERNEMING

Wij stellen u hier kort de diensten voor van de belangrijkste begeleidingsinstellingen bij oprichting van een zaak, partners van Actiris en 1819, die zich specifiek tot werkzoekenden richten.

De lokale economieloketten begeleiden 'traditionele' ondernemingen in alle sectoren binnen het Brussels gewest. Sommigen hebben zich gespecialiseerd in sectoren zoals duurzame economie (loket van St Gillis) mode en design (loket van Brussel stad), of nog de sociale economie en inschakelingseconomie (loketten van Schaarbeek, Molenbeek en Anderlecht).

Iles vzw, Ceration en Accanto zijn vzw 's die sinds talrijke jaren werkzoekenden begeleiden bij het opstarten van een zaak.

Iles vzw coacht en begeleidt ook artiesten en werkzoekenden die willen toetreden tot de activiteitencoöperatie Backstage Brussels. MicroStart is een groepering van sociale ondernemingen samengesteld uit een coöperatieve met sociale doelstelling en een vzw, die ondersteuning geeft aan zij die uitgesloten zijn van het klassieke banksysteem, in het bijzonder de werkzoekenden, voor het opstarten van hun eigen activiteit.

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

1. EEN ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT VOORBEREIDEN MET BEHOUD VAN UW WERKLOOSHEIDSUITKERING

Zij bieden allen informatiesessies aan, alsook individuele begeleiding bij de opstart en het beheer van uw zaak en bij het vinden van de nodige financiering. Zij organiseren ook opleidingen en seminars rond diverse onderwerpen.

2. VOOR STARTENDE ONDERNEMERS DIE AAN DE SLAG WILLEN IN EEN ACTIVITEITENCOÖPERATIE

Sommige bieden specifieke diensten aan zoals opleiding in bedrijfsbeheer (Iles, Ceraction en Microstart), microkrediet (Microstart), begeleiding van bestaande ondernemingen (LEL van Sint-Gilles).

3. PROGRAMMA «AFFAIRE DE FEMMES, FEMMES D'AFFAIRES» (AFFA)

L'Union des classes moyennes (UCM), de Brusselse Kamer van Koophandel (BECI), UNIZO en LVZ zijn federaties die verschillende diensten aanbieden aan hun leden en die hun belangen verdedigen op politiek vlak.

4. EEN VZW OPRICHTEN MET « CITIZEN GO »

Via hun startersloket verzekeren deze federaties een dienstverlening aan startende ondernemingen. Zij kunnen er terecht voor collectieve informatiesessies, seminars, een begeleiding voor het opstellen van een zakenplan, het indienen van subsidieaanvragen, het vinden van financiering, het kiezen van de juiste juridische vorm,...

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN VOOR HET OPRICHTEN VAN EEN ONDERNEMING

Solvay Entrepreneur is een adviesdienst voor starters van ULB. Als partner van de Participatie Fonds geeft Solvay specifiek advies voor werkzoekenden die een onderneming willen opstarten. Solvay Entrepreneur levert ook opleidingsmodules in bedrijfsbeheer.

6. BEGELEIDINGSORGANISATIES VOOR DE SOCIALE ECONOMIE EN NON-PROFIT SECTOR

MEER INFO ?

LOKALE ECONOMIELOKETTEN
ILES
MICROSTART
CERACTION
ACCANTO
KAMER VAN KOOPHANDEL VAN BRUSSEL (BECI)
UNION DES CLASSES MOYENNES (UCM)
UNIZO
LVZ
SOLVAY ENTREPRENEUR
HDP

2 DE OPRICHTING VAN EEN EIGEN ONDERNEMING VOORBEREIDEN

1. EEN ZELFSTANDIGE
ACTIVITEIT VOORBEREIDEN
MET BEHOUD VAN UW
WERKLOOSHEIDSUITKERING

2. VOOR STARTENDE
ONDERNEMERS DIE AAN
DE SLAG WILLEN IN EEN
ACTIVITEITENCOÖPERATIE

3. PROGRAMMA «AFFAIRE
DE FEMMES, FEMMES
D'AFFAIRES» (AFFA)

4. EEN VZW OPRICHTEN
MET « CITIZEN GO »

5. BEGELEIDINGSDIENSTEN
VOOR HET OPRICHTEN VAN
EEN ONDERNEMING

**6. BEGELEIDINGSORGANISATIES
VOOR DE SOCIALE ECONOMIE
EN NON-PROFIT SECTOR**

6. BEGELEIDINGSORGANISATIES VOOR DE SOCIALE ECONOMIE EN NON-PROFIT SECTOR

De adviesbureaus en begeleidingsdiensten voor de sociale economie adviseren u bij de oprichting en het beheer van uw vzw, sociale onderneming, inschakelingsbedrijf, coöperatie enz.

Ze bieden begeleiding en coaching om uw businessplan op te stellen, de beste juridische structuur te vinden voor uw activiteit, eventueel de nodige vergunningen te verkrijgen om uw activiteiten uit te voeren, de statuten van uw vzw op te stellen en financiering te vinden.

Ook na de opstart van uw project kunt u bij deze diensten terecht voor begeleiding: ontwikkeling, aanpassing, overdracht, stopzetting ...

MEER INFO?

ARTIST PROJECT
SMART VZW
IDEJI
SYNECO
BOUTIQUE DE GESTION
ASSOCIATIF FINANCIER

3 EEN ONDERNEMING OPRICHTEN: VERSCHILLENDE FORMULES

1. OCCASIONELE ACTIVITEIT

2. BIJBEROEP

3. HOOFDBEROEP

Volledig uitkeringsgerechtigde werkzoekenden die een zelfstandige activiteit willen uitoefenen (*dus voor eigen rekening, buiten de relatie van een arbeidsovereenkomst*), kunnen dit op meerdere manieren doen.

Afhankelijk van de situatie moet u verschillende formaliteiten vervullen en deze activiteit aangeven aan de RVA.

! Een goede raad: Informeer u grondig bij de RVA vooraleer u begint, om na te gaan hoe de activiteit die u wilt uitoefenen wordt gezien door de werkloosheidsreglementering. De situaties worden door het werkloosheidsbureau van de RVA geval per geval bestudeerd. De hieronder vermelde regels moeten dus worden toegepast op uw situatie.

1. OCCASIONELE ACTIVITEIT

A) PRINCIPE

Het principe van de werkloosheidsreglementering bestaat erin dat een werkloze geen werk of loon mag hebben om een uitkering te genieten.

Als uitzondering op dit principe kan het werkloosheidsbureau van de RVA de uitoefening goedkeuren van een occasionele activiteit en het behoud van de uitkering op de dagen waarop deze activiteit niet wordt uitgeoefend.

B) KOMT U IN AANMERKING?

Het occasionele karakter van een activiteit is een interpretatie die wordt gemaakt door de RVA op basis van criteria over de aard van de activiteit, de **frequentie** en de regelmaat, en de **inkomsten** die eruit kunnen voortvloeien (het maximale referentie-inkomen).

U verliest uw werkloosheidsuitkering op de dagen dat u deze activiteit uitoefent, zelfs als de

3 EEN ONDERNEMING OPRICHTEN: VERSCHILLENDE FORMULES

1. OCCASIONELE ACTIVITEIT

activiteit 's avonds of in het weekend wordt uitgeoefend (ongeacht de duur van de prestaties en de opbrengsten van de activiteit).

2. BIJBEROEP

3. HOOFDBEROEP

C) PRAKTISCH

U moet de gepresteerde dagen aangeven door een vakje op uw controlekaart zwart te maken. Als u uw activiteit niet correct aangeeft of de wijzigingen in uw activiteit niet meldt, dan kunt u uw recht op een uitkering verliezen.

! Belangrijk: De toestemming van de RVA om occasioneel een zelfstandige activiteit uit te oefenen zonder uw recht op een uitkering te verliezen, stelt u niet vrij van uw verplichtingen als zelfstandige: u moet u aansluiten bij het RSVZ* als zelfstandige (in hoofdberoep) en sociale bijdragen betalen als zelfstandige zodra de jaarlijkse opbrengsten uit uw (al dan niet occasionele) activiteit groter zijn dan 1393,7 euro per jaar.

D) MEER INFO?

RVA
HVW
VAKBONDEN
RSVZ
ATELIER DES DROITS SOCIAUX

2. BIJBEROEP

A) PRINCIPE

In principe mag een werkzoekende geen activiteit opstarten als zelfstandige in bijberoep. Als hij echter al zelfstandige in bijberoep was toen hij zich inschreef als werkzoekende, mag hij dit bijberoep onder bepaalde voorwaarden voortzetten terwijl hij zijn werkloosheidsuitkering behoudt.

B) KUNT U KIEZEN VOOR DIT STATUUT?

Kunt u een zelfstandige activiteit in bijberoep uitoefenen en terwijl een uitkering krijgen?

Ja, indien u het statuut van zelfstandige in bijberoep minstens **drie maanden** voor het einde van uw hoofdactiviteit als werknemer had. De activiteit moet **daadwerkelijk** zijn uitgeoefend (en dit

3 EEN ONDERNEMING OPRICHTEN: VERSCHILLENDE FORMULES

1. OCCASIONELE ACTIVITEIT

moet feitelijk worden bewezen).

2. BIJBEROEP

Als u **werkloos bent en ouder bent dan 50**, kunt u onder bepaalde voorwaarden een zelfstandige activiteit in bijberoep opstarten en uw uitkering behouden.

U moet een 'aanvraag tot vrijstelling voor werklozen ouder dan 50 jaar' indienen en de gemeenschappelijke voorwaarden respecteren voor het uitoefenen van een activiteit in bijberoep, zoals hieronder opgesomd.

3. HOOFDBEROEP

U kunt infoblad T55 van de RVA '*U bent een werkloze van 50 jaar of ouder?*' raadplegen. Dit infoblad is beschikbaar op de website www.rva.be of bij uw betalingsinstelling (HVW of vakbond).

C) PRAKTISCH

Wanneer u werkloos bent en een activiteit in bijberoep uitoefent, moet u zich houden aan bepaalde verplichtingen opgelegd door de RVA en voorzien door de werkloosheidsreglementering.

Wanneer u uw uitkering aanvraagt, moet u het bijberoep aangeven aan de RVA, die zal beslissen of u de uitoefening mag voortzetten en onder welke voorwaarden. Deze aangifte gebeurt via uw uitbetalingsinstelling (HVW of vakbond), met behulp van formulier C1 en formulier C1A.

Voor het uitoefenen van dit bijberoep gelden strikte voorwaarden. U moet immers beschikbaar blijven op de arbeidsmarkt om uw uitkering te kunnen behouden.

U moet deze activiteit hoofdzakelijk uitoefenen tussen 18 en 7 uur van maandag tot vrijdag (of met andere woorden niet overdag tijdens de week). Als u uw activiteit uitzonderlijk wilt uitoefenen tussen 7 en 18 tijdens de week, dan hebt u hiervoor de voorafgaande toestemming nodig van het bevoegde werkloosheidsbureau van de RVA. Als u deze activiteit overdag of tijdens het weekend uitoefent, moet u een vakje zwart maken op uw controlekaart en verliest u een dag uitkering.

Bepaalde beroepen worden door de werkloosheidsreglementering sowieso uitgesloten. Maar sommige activiteiten in de horeca, de voorstellingensector, de leurrehandel en activiteiten als verzekeringsagent of -makelaar kunnen echter worden goedgekeurd indien ze van gering belang zijn. Om te weten of uw activiteit kan worden beschouwd als een activiteit van gering belang in de zin van de werkloosheidsreglementering, neemt u contact op met het bevoegde werkloosheidsbureau van de RVA.

De inkomsten afkomstig uit het bijberoep kunnen worden gecumuleerd met een uitkering, maar in beperkte mate. Wanneer u deze maxima niet respecteert, zal het bedrag van uw uitkering worden verlaagd.

! Een goede raad: Informeer u grondig bij uw werkloosheidsbureau van de RVA wanneer u zich inschrijft om te weten of u voldoet aan de voorwaarden om het uitoefenen van uw bijberoep te combineren met een uitkering.

3 EEN ONDERNEMING OPRICHTEN: VERSCHILLENDE FORMULES

1. OCCASIONELE
ACTIVITEIT

2. BIJBEROEP

3. HOOFDBEROEP

D) MEER INFO ?

RVA
ATELIER DES DROITS SOCIAUX
HVW
VAKBONDEN

3. HOOFDBEROEP

A) PRINCIPE

Wanneer een werkloze zich vestigt als zelfstandige in hoofdberoep, verliest hij zijn recht op een uitkering. In bepaalde gevallen heeft hij opnieuw recht op een werkloosheidsuitkering wanneer hij zijn zelfstandige activiteit stopzet (zie hoofdstuk vijf van deze gids).

B) KUNT U KIEZEN VOOR DIT STATUUT?

Ja, als u :

- meerderjarig bent (minimaal achttien jaar);
- over uw burgerrechten beschikt en juridisch bekwaam bent;
- over een beroepskaart voor vreemdelingen beschikt wanneer u niet beschikt over de Belgische nationaliteit of die van een van de lidstaten van de Europese Unie;
- beschikt over kennis van bedrijfsbeheer en toegang tot het beroep indien u een gereguleerd beroep wilt uitoefenen.

C) PRAKTISCH

Het doel van deze gids is niet om u te informeren over de stappen die nodig zijn om een bedrijf op te richten. Hierover bestaan tal van andere publicaties.

Om u op weg te helpen vindt u op het einde van deze gids een lijst met referenties, websites, publicaties en nuttige adressen waar u meer inlichtingen kunt inwinnen over het oprichten van een onderneming in Brussel. De dienst 1819 en de begeleidingsorganisaties die worden vermeld in deze gids kunnen u eveneens informeren. Aarzel niet om contact met hen op te nemen.

D) MEER INFO ?

Zie annexe « Om meer over de opstart van een onderneming te weten.... »

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE
TOESLAGEN
TOEGEKEND DOOR DE
RVA

2. BEROEPSKREDIET

3. PREMIES EN
SUBSIDIES VOOR
STARTENDE
ONDERNEMERS

1. FINANCIËLE TOESLAGEN TOEGEKEND DOOR DE RVA

Volledig uitkeringsgerechtigde werklozen die een zelfstandige activiteit in hoofdberoep opstarten, kunnen in bepaalde specifieke gevallen en gedurende een bepaalde tijd een werkhervattingstoelage genieten betaald door de RVA.

1.1. WERKHERVATTINGSTOESLAG IN EEN ACTIVITEITENCOÖPERATIE

A) PRINCIPE

U kunt een werkhervattingstoelage krijgen als u aan de slag gaat als zelfstandige in hoofdberoep nadat u uw onderneming hebt opgestart via een activiteitscoöperatie.

B) KOMT U IN AANMERKING ?

JA, als u :

- tijdens de zes maanden voorafgaand aan uw vestiging als zelfstandige werkte onder een overeenkomst getekend met een activiteitscoöperatie;
- daadwerkelijk in België verblijft;
- deze toelage niet cumuleert met een andere uitkering van de RVA;
- de wettelijke pensioenleeftijd niet hebt bereikt en geen aanspraak kunt maken op een volledig rustpensioen.

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE TOESLAGEN TOEGEKEND DOOR DE RVA

Deze werkhervattingstoelage is forfaitair vastgelegd. Hij wordt toegekend voor een bepaalde duur, die afhangt van de duur van uw overeenkomst met de coöperatie.

C) PRAKTISCH

U moet formulier **C129quater** indienen bij de RVA via uw uitbetalingsinstelling (HVW of vakbond), vergezeld van het bewijs van uw inschrijving bij een sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen.

Neem contact op met uw betalingsinstelling (HVW of vakbond) of raadpleeg **infoblad T116** van de RVA 'U wil een overeenkomst sluiten met een activiteitencoöperatie als kandidaat-ondernemer?'. Dit infoblad is beschikbaar op de website www.rva.be of bij uw betalingsinstelling (HVW of vakbond).

D) MEER INFO ?

HVW
VAKBONDEN
RVA

1.2. DE WERKHERVATTINGSTOESLAG VOOR 55-PLUSERS

A) PRINCIPE

Werkloze 55-plussers kunnen een werkhervattingstoelage krijgen van de RVA wanneer ze zich vestigen als zelfstandige in hoofdberoep.

B) KOMT U IN AANMERKING?

JA, als u :

- volledig uitkeringsgerechtigd werkzoekende bent;
- minstens 55 jaar oud bent, maar de wettelijke pensioenleeftijd nog niet hebt bereikt;
- in België verblijft;
- zich ertoe verbindt als zelfstandige geen diensten te leveren ten voordele of voor rekening van uw voormalige werkgever.

Hebt u een beroepsloopbaan als werknemer achter de rug van meer dan twintig jaar, dan hebt u recht op een werkhervattingstoelage van onbepaalde duur.

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE TOESLAGEN TOEGEKEND DOOR DE RVA

Hebt u een beroepsloopbaan als werknemer achter de rug van minder dan twintig jaar, dan hebt u recht op een tijdelijke werkhervattingstoelage (max. 3 jaar).

Het bedrag van deze werkhervattingstoelage is forfaitair vastgelegd.

2. BEROEPSKREDIET

C) PRAKTISCH

3. PREMIES EN SUBSIDIES VOOR STARTENDE ONDERNEMERS

U moet **formulier C129bis** indienen bij de RVA via uw uitbetalingsinstelling (HVW of vakbond), vergezeld van het bewijs van uw inschrijving bij een sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen.

Raadpleeg **infoblad T92** van de RVA 'Hebt u recht op de werkhervattingstoelage?'. Dit infoblad is beschikbaar op de website www.rva.be of bij uw betalingsinstelling (HVW of vakbond).

D) MEER INFO ?

RVA
HVW
VAKBONDEN

1.3. KINDEROPVANGTOESLAG

A) PRINCIPE

U kunt een toeslag krijgen van de RVA als u zich vestigt als zelfstandige in hoofdberoep en u alleenstaande bent met een kind ten laste.

B) KOMT U IN AANMERKING ?

JA, als u :

- sinds minstens drie maanden volledig uitkeringsgerechtigd werkzoekende bent;
- in België verblijft;
- zich ertoe verbindt geen diensten te leveren bij uw voormalige werkgever in de loop de zes maanden na de uitdiensttreding;
- deze toeslag niet cumuleert met andere toeslagen.

Deze premie is forfaitair. Ze wordt toegekend door de RVA en betaald door uw betalingsinstelling gedurende twaalf maanden.

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE
TOESLAGEN
TOEGEKEND DOOR DE
RVA

2. BEROEPSKREDIET

3. PREMIES EN
SUBSIDIES VOOR
STARTENDE
ONDERNEMERS

C) PRAKTISCH

U moet **formulier C131.71** indienen bij de RVA via uw uitbetalingsinstelling (HVW of vakbond), vergezeld van het bewijs van uw inschrijving bij een sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen.

Neem contact op met uw betalingsinstelling (HVW of vakbond) of raadpleeg **infoblad T113** van de RVA 'Hebt u recht op kinderopvangtoeslag?'. Dit infoblad is beschikbaar op de website www.rva.be of bij uw betalingsinstelling.

D) MEER INFO?

RVA
HVW
VAKBONDEN

2. BEROEPSKREDIET

Een onderneming opstarten vergt financiële middelen: u moet investeringen doen, materiaal aankopen, het startkapitaal voor uw bedrijf samenbrengen, over voldoende liquide middelen beschikken om uw voorraad aan te leggen, anticiperen op de betalingen van de klanten, uw persoonlijke en professionele lasten betalen enz.

Heel wat personen beschikken echter niet over veel middelen om te investeren in hun project of ervaren problemen om een lening te krijgen bij de bank. Werkzoekenden bevinden zich vaak in een dergelijke situatie. Er bestaan echter oplossingen, zoals de leningen van het Participatiefonds, microkredieten, de waarborgen van het Brussels Waarborgfonds of de startbeurzen.

De begeleidingsorganisaties (zie hoofdstuk 2) zijn er om u te helpen uw dossier voor te bereiden en op zoek te gaan naar de beste financieringsoplossing (of de beste combinatie van oplossingen).

! We herhalen in dit hoofdstuk nogmaals het belang om uw project goed voor te bereiden en u te laten begeleiden door professionals die u zullen helpen om een financieel plan voor uw activiteit op te stellen. Dit financieel plan schetst de verwachtingen voor meerdere jaren en moet dienen als uitgangspunt voor het financiële beheer van uw activiteit. Op die manier hebt u een duidelijk beeld van uw situatie en kunt u inschatten hoeveel u moet lenen om uw eigen middelen die u in uw project investeert, aan te vullen.

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE
TOESLAGEN
TOEGEKEND DOOR DE
RVA

2. BEROEPSKREDIET

3. PREMIES EN
SUBSIDIES VOOR
STARTENDE
ONDERNEMERS

2.1. DE STARTLENING VAN HET PARTICIPATIEFONDS

A) PRINCIPE

Het Participatiefonds is een federale financiële instelling die zelfstandigen, vrije beroepen, kmo's en starters steunt.

Deze openbare kredietinstelling biedt ondernemingen diverse financieringsmogelijkheden. Een van deze kredieten, de startlening, is specifiek gericht op werkzoekenden.

Het Participatiefonds kan u een som lenen waarvan het maximumbedrag gelijk is aan het kleinste van de volgende bedragen : 30.000€ of vier maal uw persoonlijke inbreng.

Duur: 5, 7 of 10 jaar, afhankelijk van de aard van het project.

Intrestvoet: De intrestvoet is vast en bedraagt 4 of 4,5%.

De Startlening is een 'achtergestelde' lening. Dat betekent dat als u een startlening hebt en betalingsproblemen ervaart, de terugbetaling van deze lening in principe pas opeisbaar is nadat u al uw andere schuldeisers hebt terugbetaald. Dit is een interessant voordeel in de onderhandeling over eventuele andere leningen die nodig zijn voor de onderneming.

Tot slot geniet u ook een vrijstelling van aflossing van kapitaal gedurende een jaar. Dat betekent dat tijdens deze periode enkel de interesten op het geleende bedrag maandelijks verschuldigd zijn.

B) KOMT U IN AANMERKING ?

JA, als u:

- minstens drie maanden ingeschreven bent als niet-werkend werkzoekende, als u volledig uitkeringsgerechtigde werkloze bent of als u begunstigde bent van een inschakelingsuitkering of een leefloon;
- zich als zelfstandige in hoofdberoep wilt vestigen of een onderneming wilt oprichten.

Bepaalde activiteitensectoren en/of investeringen (meer bepaald in de sectoren landbouw, import/export of transport) komen niet in aanmerking voor een lening bij het Participatiefonds.

De startlening kan worden gebruikt voor nieuwe materiële, immateriële en financiële investeringen (bijvoorbeeld de aankoop van de meerderheid van de aandelen van een vennootschap) of om de behoeften aan bedrijfskapitaal te dekken.

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE
TOESLAGEN
TOEGEKEND DOOR DE
RVA

2. BEROEPSKREDIET

3. PREMIES EN
SUBSIDIES VOOR
STARTENDE
ONDERNEMERS

C) PRAKTISCH

Neem contact op met het 'startersloket' van het Participatiefonds, met een erkend steunpunt voor de begeleiding van Startleningen of met een bankkantoor naar keuze.

Bereid uw project voor, stel uw businessplan en financieel plan op en vul het formulier in samen met het steunpunt, dat het vervolgens aan het Participatiefonds bezorgt.

Het steunpunt brengt u op de hoogte van de beslissing van het Participatiefonds. Is de beslissing positief, dan ontvangt u een kredietaanbod van het Participatiefonds.

U hebt dan vanaf de goedkeuringsdatum van het Participatiefonds een jaar de tijd om uw lening op te nemen. Het fonds kent u het vereiste bedrag toe dat u hebt aangegeven in uw financieel plan op basis van bewijsstukken.

D) MEER INFO?

PARTICIPATIEFONDS
LEL's
CERACTION
ILES
UCM
BECI
ACCANTO
SOLVAY ENTREPRENEUR
BECI
UNIZO
LVZ
HDP

2.2. MICROKREDIET BRUSOC

A) PRINCIPE

BRUSOC is een dochteronderneming van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Brussel (GIMB).

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE TOESLAGEN TOEGEKEND DOOR DE RVA

Deze instantie is erop gericht ondernemingsprojecten te financieren die beantwoorden aan bepaalde voorwaarden : projecten in de Prioritaire Interventiezone (PIZ) van het Brussels Gewest (bepaalde wijken in de gemeentes Anderlecht, Schaarbeek, Molenbeek, Brussel en Sint-Gillis) of projecten op het vlak van sociale economie.

2. BEROEPSKREDIET

BRUSOC biedt :

3. PREMIES EN SUBSIDIES VOOR STARTENDE ONDERNEMERS

- Microkrediet voor zelfstandigen: tussen 1250€ en 25.000€ (minimale eigen inbreng van 620 euro);
- Start-upfondsen voor ondernemingen: tussen 5000€ en 95.000€ (minimale eigen inbreng van 6200 euro);
- Achtergestelde lening voor inschakelingsprojecten of projecten voor sociale economie: tussen 5000€ en 75.000€.

Looptijd: Gemiddelde looptijd van drie jaar

Interestvoet: 4%

B) KOMT U IN AANMERKING ?

JA, als u moeilijkheden ervaart om een lening te krijgen bij de bank en u een project voor een onderneming hebt (in om het even welke sector) in de prioritaire interventiezone OF u een project hebt op het vlak van sociale economie in een van de negentien gemeenten van het Brussels Gewest.

C) PRAKTISCH

We raden u aan om uw financieringsaanvraag voor te bereiden met de hulp van een organisatie gespecialiseerd in de begeleiding van starters (zie hoofdstuk 2)

Wanneer uw dossier klaar is, moet u het rechtstreeks indienen en verdedigen bij Brusoc.

D) MEER INFO ?

BRUSOC
LEL's
CERACTION
ILES
UCM
BECI

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE
TOESLAGEN
TOEGEKEND DOOR DE
RVA

ACCANTO
UNIZO

2. BEROEPSKREDIET

2.3. MICROKREDIETE TOEGEKEND DOOR CRÉDAL

3. PREMIES EN
SUBSIDIES VOOR
STARTENDE
ONDERNEMERS

A) PRINCIPE

Crédal is een alternatieve Belgische financiële instelling. Dankzij de fondsen van zijn coöperanten financiert Crédal verenigingen en ondernemingen in de sociale economie (solidair krediet), evenals personen die geen banklening kunnen krijgen en een zelfstandige activiteit willen opstarten (professioneel microkrediet).

Crédal biedt aan :

- een professioneel microkrediet voor zelfstandigen met een maximumbedrag van 15.000€
 - een microkrediet duurzame ontwikkeling met een maximumbedrag van 24.999€ dat projecten bevordert die rekening houden met duurzame ontwikkeling
- Initiatiefnemers die voldoen aan de voorwaarden om een dergelijke lening te verkrijgen, kunnen gebruikmaken van een persoonlijke begeleiding om hun kredietaanvraag voor te bereiden.

B) KOMT U IN AANMERKING ?

JA, als u:

- uw professionele activiteit opstart of uw bestaande activiteit ontwikkelt
 - Als zelfstandige in hoofd- of bijberoep.
 - Door een onderneming te creëren of over te nemen.
 - Bij het testen van uw project binnen een activiteitencoöperatie.
- Uw project is al voorbereid, u hebt enkel nog financiering nodig
- De banken zijn terughoudend om uw project te financieren

C) PRAKTISCH

Het aanvraagdossier voor microkrediet moet worden opgestuurd naar Crédal. U kunt het dossier zelf invullen of via een begeleidingsorganisatie.

Zodra Crédal uw volledige dossier ontvangt, zal een adviseur Microkredieten een afspraak met u maken. Uw dossier wordt vervolgens voorgelegd aan een kredietcomité dat bestaat uit

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE TOESLAGEN TOEGEKEND DOOR DE RVA

deskundigen op financieel, sociaal en ondernemingsvlak. Eén tot drie weken na het gesprek ontvangt u een antwoord.

Gaat het comité akkoord, dan kunt u een kredietovereenkomst komen ondertekenen, eventueel onder bepaalde voorwaarden. Daarna wordt het krediet aan u overgemaakt.

2. BEROEPSKREDIET

Crédal biedt uw onderneming gedurende de eerste twee jaar gratis begeleiding.

3. PREMIES EN SUBSIDIES VOOR STARTENDE ONDERNEMERS

DIJ MEER INFO?

CREDAL
LEL's
CERACTION
ILES
UCM
BECI
ACCANTO
UNIZO

2.4. MICROKREDIETE TOEGEKEND DOOR MICROSTART

AJ PRINCIPE

Microstart is een coöperatieve vennootschap die bestaat uit sociale ondernemingen. Ze zijn gespecialiseerd in de financiering (via microkredieten) en begeleiding van personen die in het klassieke banksysteem geen kans maken (werkzoekenden, leefloners enz.) bij het oprichten of ontwikkelen van een kleine zelfstandige activiteit.

Microstart biedt een individueel microkrediet van 500€ tot 10.000€ aan, met een looptijd van maximaal drie jaar en een interestvoet van 8,25% tot 9,50% (afhankelijk van de looptijd van uw krediet).

MicroStart biedt ook een interestvrije lening aan (optie vrijheid). Hiervoor bedragen de dossierkosten minimaal 9,50% van het geleende bedrag.

Vereiste is dat iemand uit uw omgeving (familieid, vriend ...) zich borg kan stellen voor minstens 50% van het geleende bedrag.

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE
TOESLAGEN
TOEGEKEND DOOR DE
RVA

2. BEROEPSKREDIET

3. PREMIES EN
SUBSIDIES VOOR
STARTENDE
ONDERNEMERS

B) KOMT U IN AANMERKING?

JA, als u een project hebt om een kleine onderneming op te richten of te ontwikkelen en u geen toegang hebt tot een banklening wegens uw persoonlijke, maatschappelijke of financiële situatie.

C) PRAKTISCH

Als u wilt gebruikmaken van een microkrediet en de begeleiding van microStart, dan kunt u contact opnemen met een van hun adviseurs om uw businessplan en uw kredietaanvraag voor te bereiden.

Wanneer de financieringsaanvraag ingediend is, krijgt u binnen de tien dagen een antwoord en wordt het microkrediet bij groen licht op een bankrekening gestort.

D) MEER INFO?

MICROSTART

2.5. MICROKREDIETE TOEGEKEND DOOR HEFBOOM

A) PRINCIPE

Hefboom adviseert startende ondernemers en financiert projecten met sociale en duurzame doeleinden via het microkrediet 'Impulskrediet'.

Dit microkrediet is gericht op initiatiefnemers die een zelfstandige activiteit willen opstarten of ontwikkelen in Brussel.

De microkredieten van Hefboom variëren tussen 5000€ en 20.000€, voor een looptijd van maximaal 4 jaar en een interestvoet van maximum 6% (afhankelijk van de looptijd van uw krediet).

B) KOMT U IN AANMERKING?

Ja, als u:

- gedomicilieerd bent in Vlaanderen OF als Nederlandstalige gedomicilieerd bent in Brussel;
- aan de slag wilt als zelfstandige via een project met sociale en duurzame doelstellingen;
- geen toegang hebt tot bankkrediet.

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE
TOESLAGEN
TOEGEKEND DOOR DE
RVA

2. BEROEPSKREDIET

3. PREMIES EN
SUBSIDIES VOOR
STARTENDE
ONDERNEMERS

C) PRAKTISCH

Na een eerste contact beslist Hefboom of uw kredietaanvraag in overweging kan worden genomen. Als dit het geval is, wordt u gevraagd om een aanvraagformulier in te vullen.

Als de aanvraag voldoende gestoffeerd is, wordt u uitgenodigd voor een gesprek en zal een adviseur u helpen om het bedrijfsplan en het dossier voor te bereiden, die vervolgens aan het kredietcomité worden bezorgd.

Zodra het krediet is toegekend, wordt een professionele coach aangesteld om u gratis twee jaar lang te begeleiden.

Het krediet wordt geleidelijk aan betaald, op basis van bewijsstukken (facturen, bestelbonnen enz.).

D) MEER INFO?

HEFBOOM

2.6. HET BRUSSELS WAARBORGFONDS

A) PRINCIPE

Het Brussels Waarborgfonds heeft als missie de toegang tot bankkrediet voor Brusselse ondernemingen te bevorderen. Het fonds kent geen rechtstreekse kredieten of waarborgen toe aan kmo's, maar garandeert de banken dat het bij faillissement van de lener een deel van de terugbetaling van het krediet dekt (maximaal 80%).

De Brussels Waarborgfonds biedt ook snelwaarborgen voor noodsituaties en voor microkredieten aan.

B) KOMT U IN AANMERKING?

JA, als u een kredietaanvraag indient bij een bankinstelling.

He bedrag van de waarborg en de toekenningsvoorwaarden worden geval per geval onderhandeld met het Waarborgfonds en de bankinstelling.

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE
TOESLAGEN
TOEGEKEND DOOR DE
RVA

2. BEROEPSKREDIET

3. PREMIES EN
SUBSIDIES VOOR
STARTENDE
ONDERNEMERS

C) PRAKTISCH

De waarborgaanvraag kan op verschillende manieren worden ingediend : rechtstreeks bij het fonds door de aanvrager of zijn boekhouder, of bij het bank als tussenpersoon tussen haar klant (de kredietaanvrager) en het Brussels Waarborgfonds.

D) PLUS D'INFO?

BRUSSELS WAARBORGFONDS

LEL's

CERACTION

ILES

UCM

BECI

ACCANTO

UNIZO

SOLVAY ENTREPRENEUR

MICROSTART

3. PREMIES EN SUBSIDIES VOOR STARTENDE ONDERNEMERS

De meeste premies en subsidies worden door de overheid toegekend aan startende Brusselse ondernemers ongeacht hun statuut. Deze premies houden meestal een terugbetaling in van bepaalde kosten en investeringen die noodzakelijk zijn om een activiteit op te starten of te ontwikkelen. Hierbij gelden bepaalde criteria.

In deze gids behandelen we enkel de premies die specifiek gericht zijn op werkzoekenden die een onderneming willen oprichten.

! Belangrijk : op het einde van deze gids vindt u echter een lijst met nuttige links en referenties naar andere steunmaatregelen voor startende ondernemers in Brussel.

3.1. LA BOURSE « COUP DE POUCE » DU VILLAGE FINANCE

A) PRINCIPE

Village Finance is een ontwikkelingsfonds dat niet-terugbetaalbare beurzen toekent aan startende

4 FINANCIËLE STEUN BIJ DE OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

1. FINANCIËLE TOESLAGEN TOEGEKEND DOOR DE RVA

ondernemers in Brussel.

Village Finance kent een niet-terugbetaalbare beurs « duwtje in de rug » van € 6.200 toe. Deze beurs wordt steeds toegekend samen met een aanvullend microkrediet van minstens € 3500 toegekend door Brusoc, het Participatiefonds of Crédal.

2. BEROEPSKREDIET

Village Finance kent ook nog twee andere beurzen toe: de beurs 'Duurzaam ondernemerschap', voor projecten rond duurzame ontwikkeling, en de beurs 'Ecologisch bouwen', voor projecten in de sociale economie op het vlak van duurzaam bouwen.

3. PREMIES EN SUBSIDIES VOOR STARTENDE ONDERNEMERS

B) KOMT U IN AANMERKING?

JA, als u een sociale uitkering geniet en u klaar bent om u te vestigen als zelfstandige in hoofdberoep. U moet ook initiatiefnemer zijn van een haalbaar project in de prioritaire interventiezone.

Tenslotte moet u geen toegang hebben tot bankkrediet.

C) PRAKTISCH

Het dossier wordt voorbereid met een begeleidende partnerorganisatie (lokale economieloketten, Iles en Ceraction), die uw aanvraag indient bij Village Finance.

Als het dossier wordt goedgekeurd, krijgt u een voorafgaand akkoord. Het bedrag zal worden overgemaakt op voorwaarde dat u een microkrediet van minimaal € 3500 krijgt bij Brusoc, Crédal of het Participatiefonds en uw activiteit opstart.

Uw uitgaven kunnen vervolgens worden terugbetaald wanneer u bewijsstukken voorlegt.

D) MEER INFO?

VILLAGE FINANCE
LEL's
CERACTION
ILES

5 HEBT U BIJ STOPZETTING VAN UW ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT RECHT OP EEN WERKLOOSHEIDSUITKERING?

5 HEBT U BIJ STOPZETTING VAN UW ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT RECHT OP EEN WERKLOOSHEIDSUITKERING?

A) PRINCIPE

In tegenstelling tot prestaties als werknemer leveren prestaties uitgevoerd als zelfstandige op zich geen recht op een werkloosheidsuitkering op.

In bepaalde omstandigheden kan een zelfstandige die zijn activiteiten stopzet, echter aanspraak maken op een werkloosheidsuitkering, indien hij werknemer was of al een werkloosheidsuitkering kreeg vooraleer hij zich vestigde als zelfstandige.

B) KOMT U IN AANMERKING?

ALS U WERKLOOS WAS VOORDAT U ZICH VESTIGDE ALS ZELFSTANDIGE

Om een werkloosheidsuitkering te krijgen, moet u een wachttijd doorlopen (u moet een bepaald aantal gewerkte dagen aantonen) tijdens een referentieperiode onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag van de werkloosheidsuitkering.

Een werkloze die een werkloosheidsuitkering kreeg tijdens de drie jaar onmiddellijk voorafgaand aan de uitkeringsaanvraag is vrijgesteld van deze wachttijd en kan dus weer worden toegelaten tot het recht op werkloosheidsuitkeringen.

Deze periode van drie jaar wordt verlengd door het uitoefenen van een zelfstandige activiteit van minimaal zes maanden. De verlenging bedraagt maximaal twaalf jaar (of een totale periode van maximaal vijftien jaar).

Opmerking: Voor een periode van zelfstandige activiteit voor 1.8.2007 is de verlenging beperkt tot negen jaar, zoals voorzien door de oude wetgeving.

5 HEBT U BIJ STOPZETTING VAN UW ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT RECHT OP EEN WERKLOOSHEIDSUITKERING?

De grootte van de werkloosheidsuitkering hangt af van de duur van de werkloosheid. De uitkering is degressief. Een zelfstandige activiteit van korte duur (minder dan zes maanden) wordt gelijkgesteld met werkloosheid en zal dus een impact hebben op de grootte van uw uitkering.

Als de zelfstandige activiteit minstens zes maanden heeft geduurd, ontvangt u, na de stopzetting van uw activiteit, in principe een uitkering die even groot is als voordien.

ALS U WERKNEMER WAS VOORDAT U ZICH VESTIGDE ALS ZELFSTANDIGE EN ONTSLAGEN BENT

Om een werkloosheidsuitkering te krijgen, moet u een wachttijd doorlopen (u moet een bepaald aantal gewerkte dagen aantonen) tijdens een referentieperiode onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag van de werkloosheidsuitkering. Deze referentieperiode wordt verlengd door het uitoefenen van een zelfstandige activiteit van minimaal zes maanden. De verlenging bedraagt maximaal vijftien jaar.

Dat betekent dat als u een zelfstandige activiteit opstart net nadat u ontslagen bent, en u deze activiteit stopzet na minimaal zes maanden en maximaal vijftien jaar, u aanspraak kunt maken op een werkloosheidsuitkering.

De werkloosheidsuitkering wordt berekend op basis van uw vroegere loon.

ALS U WERKNEMER WAS VOORDAT U ZICH VESTIGDE ALS ZELFSTANDIGE EN ONTSLAG HEBT GENOMEN

Om een werkloosheidsuitkering te krijgen, moet u een wachttijd doorlopen (u moet een bepaald aantal gewerkte dagen aantonen) tijdens een referentieperiode onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag van de werkloosheidsuitkering. Deze referentieperiode wordt verlengd door het uitoefenen van een zelfstandige activiteit van minimaal zes maanden. De verlenging bedraagt maximaal vijftien jaar.

Opmerking: Voor een periode van zelfstandige activiteit voor 1.8.2007 is de verlenging beperkt tot negen jaar, zoals voorzien door de oude wetgeving.

Als u een zelfstandige activiteit hebt uitgeoefend nadat u bent opgestapt, hebt u alleen recht op een werkloosheidsuitkering als u kunt bewijzen dat uw vroegere werkgever u niet opnieuw in dienst wil nemen.

Als u de zelfstandige activiteit stopzet tijdens de eerste zes maanden na vestiging, hebt u

5 HEBT U BIJ STOPZETTING VAN UW ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT RECHT OP EEN WERKLOOSHEIDSUITKERING?

gedurende zes maanden nadat u bent opgestapt geen recht op een werkloosheidsuitkering.

C) PRAKTISCH

Zoals u merkt, is deze reglementering zeer complex. Er zijn meerdere scenario's mogelijk en de situaties worden daarom steeds geval per geval door de RVA bestudeerd.

U kunt ook **infoblad T87** van de RVA '*Wat is de invloed van een zelfstandige activiteit op het recht op werkloosheidsuitkeringen?*' raadplegen. Dit infoblad is beschikbaar op de website www.rva.be of bij uw uitbetalingsinstelling (HVW of vakbond).

D) MEER INFO?

RVA
HVW
VAKBONDEN
ATELIER DES DROITS SOCIAUX

6 SPECIFIEKE HULP VOOR WERKZOEKENDEN JONGER DAN 30

1. DREAMSTART

2. PLAN JONGE ZELFSTANDIGEN

We vestigen graag uw aandacht op een aantal specifieke maatregelen die bedoeld zijn om jonge werkzoekenden van minder dan 30 jaar oud ertoe aan te zetten hun eigen onderneming op te richten.

1. DREAMSTART

A) PRINCIPE

Dreamstart is een collectief opleidings- en coachingsprogramma voor jongeren van minder dan 30 die een eigen onderneming willen oprichten. Het gaat uit van microStart, dat hiervoor samenwerkt met diverse partners.

Na afloop van de opleiding kunnen de deelnemers gebruikmaken van individuele begeleiding om hun onderneming op te starten.

B) KOMT U IN AANMERKING?

JA, als u 18 tot 30 jaar bent en u een ondernemingsproject hebt.

C) PRAKTISCH

Dreamstart is een programma dat tijdens twee maanden loopt. Neem contact met Microstart om u in te schrijven.

D) PLUS D'INFO?

MICROSTART

6 SPECIFIEKE HULP VOOR WERKZOEKENDEN JONGER DAN 30

1. DREAMSTART

2. PLAN JONGE
ZELFSTANDIGEN

2. PLAN JONGE ZELFSTANDIGEN

AJ PRINCIPE

Jonge werkzoekenden van minder dan 30 jaar oud die een eigen onderneming willen oprichten, kunnen gebruikmaken van het **Plan Jonge Zelfstandigen** in combinatie met een startlening van het Participatiefonds.

Het Plan jonge zelfstandigen omvat verschillende steunmaatregelen:

BEGELEIDING

De jongeren krijgen drie tot zes maanden lang individuele begeleiding van een steunpunt voor starters erkend door het Participatiefonds om hun ondernemingsproject voor te bereiden. Na afloop van deze voorbereidingsperiode kunnen ze een aanvraag indienen voor een startlening.

Na de toekenning van de startlening blijft het steunpunt de jongere ondersteunen gedurende de eerste achttien maanden van de activiteit.

EEN ONKOSTENVERGOEDING DIE CUMULEERBAAR IS MET DE INSCHAKELINGSUITKERING OF DE VESTIGINGSUITKERING

De jongere ontvangt een maandelijkse onkostenvergoeding van € 375, toegekend door het Participatiefonds gedurende de voorbereidingsfase van zijn project. Deze onkostenvergoeding is cumuleerbaar met de uitkeringen van de RVA:

- Als de jongere al een inschakelingsuitkering ontvangt van de RVA, zal deze gecumuleerd worden met de onkostenvergoeding van het Participatiefonds.
- Als de jongere geen inkomsten heeft, ontvangt hij deze onkostenvergoeding bovenop de vestigingsuitkering van de RVA.

EEN RENTELOZE LENING VAN € 4500

Wanneer de jongere zijn activiteit heeft opgestart, kan hij een renteloze lening krijgen van € 4500 om gedurende de eerste maanden van zijn activiteit in zijn behoeften te voorzien. Dit speciale deel van de startlening moet pas tussen het zesde en het zevende jaar worden terugbetaald.

6 SPECIFIEKE HULP VOOR WERKZOEKENDEN JONGER DAN 30

1. DREAMSTART

2. PLAN JONGE ZELFSTANDIGEN

B) KOMT U IN AANMERKING?

JA, als u minder dan 30 jaar bent, werkzoekende bent en nog geen zelfstandige activiteit hebt uitgeoefend. U moet ook een project voor een onderneming hebben en als zelfstandige in hoofdberoep vestigen.

C) PRAKTISCH

HOE KUNT U DE VESTIGINGSUITKERING VERKRIJGEN VAN DE RVA?

De jongere moet eerst contact opnemen met een door het Participatiefonds erkende organisatie voor de begeleiding van startende ondernemers. Hij ondertekent een overeenkomst met dit steunpunt, dat hem tijdens de volledige voorbereiding van zijn ondernemingsproject zal begeleiden en ook nadat de activiteit is opgestart.

Nadat hij de overeenkomst heeft ondertekend, kan de jongere een aanvraag indienen voor een vestigingsuitkering, die voor een periode van maximaal zes maanden toegekend wordt.

Hij moet minder dan 30 jaar oud zijn in het begin van de voorbereidingsperiode en ingeschreven zijn als niet-werkend werkzoekende bij Actiris in het begin van de voorbereidingsperiode.

De aanvraag voor een vestigingsuitkering moet worden ingediend bij de RVA via uw uitbetalingsinstelling (HVW* of vakbond*), met behulp van formulier C45D 'Aanvraag vestigingsuitkering', vergezeld van de ondertekende overeenkomst met het steunpunt en het bewijs van uw inschrijving als werkzoekende.

HOE VERKRIJGT U DE ONKOSTENVERGOEDING?

Neem contact op met het startersloket van het Participatiefonds of met een van de erkende organisaties.

D) MEER INFO?

PARTICIPATIEFONDS

LEL's

CERACTION

ILES

UCM

BECI

ACCANTO

UNIZO

LVZ

HDP

SOLVAY ENTREPRENEUR

ANNUAIRE – ANNUARIS

LES GUICHETS D'ÉCONOMIE LOCALE – DE LOKAAL ECONOMIE LOKETTEN

www.gel-brussels.be – www.lel-brussels.be

GEL de Bruxelles Villes – Loket van Brusselsstad

Centre d'entreprise Dansaert – Bedrijfcentra Dansaert
Rue d'Alost – Aalststraat 7-11
1000 BRUSSELS
T : +32 2 213 37 64
gel@dansaert.be
www.dansaert.be

Centre d'entreprise des Tanneurs – Bedrijfcentra Atelier
des Tanneurs
Rue des Tanneurs – Huidevetterstraat 60a
1000 BRUSSELS
T : +32 2 548.70.06
gel@tanneurs.be
www.ateliersdestanneurs.be

GEL de Saint Gilles – Loket van Sint Gillis
rue Fernand Bernier – Fernand Bernierstraat 15
1060 BRUSSELS
T : +32 2 537 44 44
gel@villagepartenaire.be
www.villagepartenaire.be

GEL de Molenbeek – Loket van Molenbeek
Place de la Minoterie – Maalderijplein 10
1080 BRUSSELS
T : +32 2 410 0113
info@gelm.be
www.c-entreprises.be

GEL d'Anderlecht – Loket van Anderlecht
Rue du Chimiste – Scheikundigestraat 34-36
1070 BRUSSELS
T : +32 2 529 00 00

info@euclides.irisnet.be
www.euclides.be

GEL de Schaerbeek – Loket van Schaerbeek
Rue Gallait – Gallaitstraat 36
1030 BRUSSELS
T : +32 2 215 73 29
gel.schaerbeek@gmail.com
www.economielocale.org

LES ASSOCIATIONS – DE VERENIGINGEN

ACCANTO
Avenue de la Renaissance – Renaissancelaan 47-51
1000 BRUSSELS
T : 0800 90.980
info@osez-entreprendre.be
www.osez-entreprendre.be

ATELIER DES DROITS SOCIAUX
Rue de la Porte Rouge 4
1000 BRUSSELS
T : +32 2.512.71.57
www.atelierdroitssociaux.be

CERACTION
Avenue Général Bernheim – Generaal Bernheimstraat 31
1040 BRUSSELS
T : +32 2 646.55.31
info@ceraction.be
www.ceraction.be

ILES ASBL
Rue des Palais – Paleizenstraat 153
1030 BRUSSELS
T : +32 2 244.92.20
info@iles.be
www.iles.be

ANNUAIRE - ANNUARIS

MICROSTART

Rue Royale Sainte Marie - Koninklijke Sinte-Mariastraat 47
1030 BRUSSELS
+32 2 888 61 00
microstart@microstart.be
www.microstart.be
Place Bethléem - Bethlehemplein 9
1060 BRUSSELS
T: +32 2 888 61 00
microstart@microstart.be
www.microstart.be

SOLVAY ENTREPRENEURS

Avenue F.D. Roosevelt 50 CP141
1050 BRUSSELS
T: +32 2 650 42 04
www.solvayentrepreneurs.be

VILLAGE FINANCES

rue Fernand Bernier - Fernand Bernierstraat 15
1060 BRUSSELS
T: +32 2 543 44 06
info@villagefinance.be

LES COOPERATIVES D'ACTIVITES - DE ACTIVITEITENCOÖPERATIE

JOB YOURSELF - BRUXELLES EMERGENCES - DEBUUT - BATICREA

Centre dansaert - Bedrijfcentra Dansaert
Rue d'Alost - Aalststraat 7-11
1000 BRUSSELS
T: +32 2 2 256 20 74
www.jyb.be

BACKSTAGE BRUSSELS

c/o Iles vzw
Rue des Palais - Paleizenstraat 153
1030 BRUSSELS
T: +32 2 244.92.20
www.iles.be

LES FEDERATIONS D'INDEPENDANTS - DE FEDERATIES VOOR ZELFSTANDIG ONDERNEMERS

UCM guichet starter
Rue Colonel Bourg - 123-125
1140 BRUSSELS
T: +32 2 743 83 91
info@ucm.be
www.ucm.be

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry
guichet starter - startersloket
Avenue Louise 500 - Louisalaan 500
1050 BRUSSELS
T: +32 2 643 78 46
starters@beci.be
www.beci.be

UNIZO staterservice
Tweeerkenstraat 29 bus 8
1000 BRUSSELS
T: +32 2 238.07.02
info@unizo.be
www.unizo.be

LVZ starters
Livornostraat 25
1050 BRUSSELS
T: +32 2 426.39.00
info@lvz.be
www.lvz.be

HDP starters
Rue Royale - Koninklijkestraat 196
1000 BRUSSELS
T: +32 2 217 04 07
info@hdp.be
www.hdp.be

ANNUAIRE - ANNUARIS

L'ECONOMIE SOCIALE - DE SOCIALE ECONOMIE

ASSOCIATIF FINANCIER

Avenue Voltaire - Voltairelaan 135
1030 BRUSSELS
T : +32 2 242.64.30
info@associatiffinancier.be
www.associatiffinancier.be

ARTIST PROJECT

c/o lles asbl
Rue des palais- Paleizenstraat 153
1030 BRUSSELS
T : +32 2 244.92.20
info@artistproject.be
www.artistproject.be

BOUTIQUE DE GESTION

rue Josaphat 33
1210 BRUSSELS
T: +32 2 219 89 84
bgbxl@boutiquedegestion.be
www.boutiquedegestion.be

CREDAL - AFFA

Cente Dansaert - Bedrijfcentra Dansaert
Rue d'Alost - Aalststraat 7-11
1000 BRUSSELS
T: +32 2213.38.04
www.credal.be

FEBECOOP

Place des Barricades - Barricadenplein 1
1000 BRUSSELS
T : +32 2 500.53.00
facbxl@febecoop.be
www.febecoop.be

FEBISP

Galerie Ravenstein
Cantersteen, 3
1000 BRUSSELS

T : +32 2 537 72 04
secretariat@febisp.be
www.febisp.be

HEFBOOM

Vooruitgangstraat 333
1030 BRUSSELS
T: + 32 2 205 17 20
hefboom@hefboom.be
www.hethefboom.be

IDEJI

rue au Bois 11
1150 BRUSSELS
T : +32 2 772 70 20
ideji@ideji.be
www.ideji.be

KUNSTENLOKET VZW

Saintelettesquare 19,
1000 BRUSSELS
T +32 2 204 08 00
info@kunstenloket.be
www.kunstenloket.be

SMART ASBL - VZW

Rue Emile Féron - Emile Feronstraat 70
1060 BRUSSELS
T : +32 2 542 10 80
bruxelles@smartbe.be brussel@smart.be
www.smartbe.be
Rue Kessel - Kesselsstraat, 14
1030 BRUSSELS
T: +32 2 247 34 30
bruxelles@smartbe.be brussel@smart.be
www.smartbe.be

SYNECO

Chaussée de Haecht 579 - BP 50 -
1030 BRUSSELS
T : +32 2 246 50 30
info@syneco.be
www.syneco.be

ANNUAIRE - ANNUARIS

LES INSTITUTIONS - DE INSTELLINGEN

ACTIRIS

ESPACE LANGUES - TAALHOEK
Rue marché aux poulets - Kiekenmarkt 7
1000 BRUSSELS
T : +32 2 505 11 97
espacelangues@actiris.be taalhoek@actiris.be
www.actiris.be

ANTENNES LOCALES - LOKALE AGENTSCHAPPEN
Dans chaque commune- In elke gemeente
www.actiris.be contact /contacten

CALL CENTER
T : +32 2 800 42 42
chercheusemploi@actiris.be
werkzoekenden@actiris.be
www.actiris.be

INASTI

Place Jean Jacobs - Jan Jacobsplein 6
1000 BRUSSELS
T : +32 2 546.42.11
info@inasti.be
www.inasti.be

ONEM bureau du chômage de Bruxelles - RVA
Werkloosheid bureau Brussel
Place Marcel Broodthaers - Marcel Broodthaersplein 4
1060 BRUSSELS
T : +32 2 542.16.11
http://www.onem.be - http://www.rva.be

FONDS BRUXELLOIS DE GARANTIE - BRUSSELSE
WAARBORGFONDS
Rue de Stassart - Stassartstraat 32
1050 BRUSSELS
T : +32 2 548 22 10
fbg-bwf@srib.be
www.fondsbruxelloisdegarantie.be
www.brusselswaarborgfonds.be

SRIB - GIMB - BRUSOC
Rue de Stassart - Stassartstraat 32
1050 BRUSSELS
T : +32 2 548 22 11
info@srib.be info@gimb.be
www.srib.be www.gimb.be

FONDS DE PARTICIPATION PARTICIPATIEFONDS
Rue de Ligne - Lijnstraat 1
1000 BRUSSELS
T : +32 2 210 87 87
info@fonds.org
http://www.fonds.org

LES SYNDICATS - DE VAKBONDEN

FGTB - ABVV
Bureau du chômage - Werkloosheidskantoor Brussel
Rue de Suède - Zwedenstraat 45
1060 BRUSSELS
T : +32 2 552.03.31 (32)
www.fgtbb Bruxelles.irisnet.be - www.abvvbrussel.irisnet.be

CGSLB - ACLVB
Avenue Roi Baudouin - Boudewijnlaan 11/1
1000 BRUSSELS
T : +32 2 210.01.01
www.cgslb.be - www.acvlb.be

CSC - ACV
Rue Pletinckx - Pletinckxstraat 19
1000 BRUSSELS
T : +32 2 557 88 88
http://brussel-halle-vilvoorde.acv-online.be
http://bruxelles-hal-vilvoorde.csc-en-ligne.be

CAPAC - HVW
Rue des Plantes - Plantenstraat 69
1030 BRUSSELS
T : +32 2 209 13 13
www.hvw.fgov.be

ANNUAIRE - ANNUARIS

LES ORGANISMES DE FORMATIONS - DE OPLEIDINGCENTRA

BF.CARREFOUR
22-25, Bd Bischoffsheim
1000 BRUSSELS
T : 0800 555 66
www.bruxellesformation.be
www.dorifor.be

EFPME
Site I - Rue de Stalle - 292b
1180 BRUSSELS
T : +32 2 370.85.10
www.efpme.be
www.passeportreussite.be

SYNTRA
CAMPUS TOUR&TAXIS
Havenlaan 86c, bus 209
1000 Brussel
T : +32 2 42117 70
info@syntrabrussel.be
www.syntra.be
Campus Ukkel
Stallestraat 292
1180 Brussel
T : +32 2 331 68 01
info@syntrabrussel.be
www.syntra.be

MEER WETEN OVER HET OPSTARTEN VAN EEN ONDERNEMING...

Indien u meer informatie wenst over het opstarten van een onderneming in Brussel, dan vindt u hier een lijst met nuttige links die u zullen toelaten uw zoektocht verder te zetten via internet.

Wij hernemen hier niet meer de websites van de instellingen die voorgesteld worden in de brochure. U vindt deze terug in het overzicht in bijlage. Wij raden u zeker aan deze websites te raadplegen.

Wij hernemen hier de websites van de overheidsinstellingen die wij als een referentie beschouwen voor de Brusselse ondernemers. Deze lijst is niet exhaustief, maar is een goede basis om uw informatie aan te vullen.

Surf naar de website www.1819.be,

Download de checklist voor de Brusselse starter, een nuttig instrument dat u zal helpen doorheen uw parcours. Je kan ze downloaden via de site www.1819.be of via de link.

www.economie.fgov.be: de website van het FOD Economie, die een schat aan informatie bevat betreffende regelgeving voor Belgische ondernemers.

U vindt er tevens een volledige lijst van ondernemingsloketten, die nuttige informatie en nieuwtjes hebben met betrekking tot de opstart van bedrijven.

www.businessinbelgium.be: een referentiesite inzake opstart van bedrijven in België

<http://www.bruxelles.irisnet.be/>: de website van het Brussels Gewest die informatie geeft over alles wat Brussels aanbelangt.

www.ecosubsibru.be: een zoekmotor met betrekking tot de Brusselse steunmaatregelen voor bedrijven.

www.starterkit.be: een site die toelaat een online businessplan op te stellen

www.brutrade.be: het overnameportaal voor Brusselse ondernemers (overnemers en overlaters)

www.inasti.be: kom alles te weten over het statuut van de zelfstandige.

www.onem.be: raadpleeg de informatiefiches m.b.t. de verschillende procedures bij het opstarten van een bedrijf.

U vindt de volledige lijst van erkende ondernemingsloketten op op de website van het FOD Economie: www.economie.fgov.be

www.econosoc.be: het portaal voor sociale economie in België